

Άγ. Ελευθέριος (15 Δεκεμβρίου), ο σώφρων εικοσαετής Επίσκοπος

/ Το Συναξάρι της Πεντηκοστής / Συναξαριακές μορφές

Ο ένδοξος μάρτυς του Χριστού Ελευθέριος γεννήθηκε στη Ρώμη κατά το 2^ο μ.Χ. αιώνα. Σε πολύ νεαρά ηλικία έμεινε ορφανός από πατέρα και ανατράφηκε με φόβο Θεού και αγάπη της αρετής από την μητέρα του Ανθία (Ευανθία), που είχε κατηχηθεί στην πίστη του Χριστού από τους μαθητές του αγίου Αποστόλου Παύλου. Τον εμπιστεύθηκαν στον επίσκοπο Ρώμης Ανίκητο (155-166) για να ολοκληρώσει την μόρφωσή του και ο νεαρός Ελευθέριος επέδειξε τέτοια ικανότητα, ώστε πολύ γοργά ανήλθε σε όλους τους βαθμούς της εκκλησιαστικής ιεραρχίας. Σε ηλικία δεκαπέντε ετών χειροτονήθηκε διάκονος, στα δεκαεπτά του πρεσβύτερος και ήταν μόνο είκοσι ετών όταν ο πάπας Ρώμης τον διόρισε επίσκοπο Ιλλυρικού, περιοχής που αντιστοιχούσε στην σημερινή Δαλματία και ηπειρωτική Ελλάδα. Παρά το νεαρό της ηλικίας του, χάρις στον ζήλο της πίστεως είχε καταστεί ώριμος στην επίγνωση του Θεού, εις μέτρον ηλικίας του πληρώματος του Χριστού (Εφεσ. 4, 13), και κατόρθωσε να φέρει στην πίστη μεγάλο αριθμό εθνικών με τους λόγους του που επιβεβαιώνονταν με πολυάριθμα θαύματα.

Η φήμη του που όλο μεγάλωνε και τα θαύματα που ακολουθούσαν τη διδασκαλία του έφθασαν στ' αυτιά του αυτοκράτορα, ο οποίος, ανήσυχος εξαιτίας της αυξανόμενης δύναμης της Εκκλησίας, έστειλε έναν από τους στρατηγούς του, τον Φήλικα, στην Αυλώνα (σημ. στην Αλβανία) να συλλάβει τον άγιο. Βλέποντας όμως το απαστράπτων πρόσωπο του νεαρού ιεράρχη εν μέσω του ποιμνίου του και γοητευμένος από την γλυκύτητα της διδαχής του, ο τραχύς στρατιωτικός εγκατέλειψε με τη σειρά του την ματαιότητα των εγκοσμίων, πίστευσε στον Χριστό και στην επαγγελία της αιωνίου ζωής, βαπτίσθηκε και παρουσιάσθηκε μαζί με τον άγιο ενώπιον του τυράννου αποζητώντας με ανυπομονησία την τελείωση δια του μαρτυρίου του αίματος.

Ο ηγεμόνας τον ανέκρινε και ο γενναίος Ελευθέριος παρέμεινε απαθής τόσο στις κολακείες όσο και στις απειλές του· ομολόγησε τον Χριστό Θεό αληθινό και διαβεβαίωσε τον τύραννο ότι τα βασανιστήρια δεν είναι παρά παιχνίδι για όσους έχουν ενδυθεί τον Σταυρό και ότι να πεθάνουν για τον Χριστό είναι γι' αυτούς τέρψις, αγαλλίασις και επαγγελία δόξης αιωνίου. Τον έβαλαν σε πυρακτωμένη κλίνη και κατόπιν τον τέντωσαν σε μία εσχάρα και έχυσαν πάνω του καυτό λάδι και άλλα ζέοντα υγρά· ο Ελευθέριος έμεινε ανέπαφος ωσάν να τον δρόσιζε η θεία Χάρις. Δίχως διόλου νι χάσει την παρρησία του, έλεγξε τον τύραννο που καταδίωκε τα ήμερα πρόβατα του Χριστού ως λύκος της Αραβίας (Αββακ. 1, 8).

Ο ύπατος της πόλεως Κορέμων (ή Κορέμβων), άνθρωπος σκληρό-καρδος και ευφάνταστος σε θέματα βασανισμών, υπέδειξε να κατασκευάσουν μια κάμινο με σουβλιά αιχμηρά για να ρίξουν μέσα τον γενναίο αθλητή της πίστεως. Την ώρα

όμως που ο Ελευθέριος προσευχόταν με διάπυρο ζήλο για την μεταστροφή των διωκτών του, ο θηριώδης Κορέμων φωτίσθηκε ξαφνικά από το Άγιο Πνεύμα, έτρυξε να υπερασπισθεί τον άγιο, ομολόγησε τον Σωτήρα Χριστό και εισήλθε άφοβα στην κάμινο που είχε διατάξει να ανάψουν για τον ιεράρχη. Η Χάρις του Θεού τον κράτησε ανέπαφο· κατόπιν ετελειώθη με αποκεφαλισμό.

Καθώς ο άγιος Ελευθέριος παρέμεινε απαθής στο πυρ του μαρ-τυρίου, τον έκλεισαν σε σκοτεινή φυλακή, όπου ερχόταν τακτικά ένα περιστέρι και του έφερνε τροφή. Έδεσαν κατόπιν τον άγιο πίσω από άγρια άλογα που κάλπαζαν. Διесώθη από άγγελο Κυρίου και κα-τέφυγε στις ψηλές κορυφές ενός γειτονικού βουνού. Εγκαταβίωσε εκεί για κάποιο διάστημα, μόνος μόνω τω Θεώ, με συντροφιά τα αγρί-μια, τα οποία την ώρα που έψαλλε την θεία Ακολουθία έμεναν ασά-λευτα, πλήρη σεβασμού, και ανέπεμπαν και εκείνα μαζί του τον σιω-πηλό τους αίνο στον Δημιουργό του σύμπαντος.

Τον ανακάλυψαν κυνηγοί και ο άγιος συνελήφθη πάλι και εστάλη στην Ρώμη. Κατά την διάρκεια της πορείας μετέστρεψε στην πίστη του Χριστού τους φύλακές του και πολλούς άλλους εθνικούς, που έλαβαν την παλιγγενεσία του αγίου Βαπτίσματος. Τον έφεραν ενώ-πιον του τυράννου ο οποίος διέταξε να τον ρίξουν στα θηρία στην αρένα, επειδή γινόταν κάποιος εορτασμός. Και τα πιο άγρια θηρία, όμως, έπαιζαν στα πόδια του σαν άκακα γατάκια. Τέλος, ο άγιος Ελευ-θέριος λυτρώθηκε από τον εφήμερο αυτό βίο και έλαβε τον στέφανο του μαρτυρίου με αποκεφαλισμό. Μόλις κατέπεσε η μάχαιρα στον αυχένα του αγίου, η μητέρα του Ανθία πλησίασε τρέχοντας το μαρ-τυρικό σκήνωμα, το αγκάλιασε και δόξασε τον γιο της που με τόση ανδρεία άθλησε για τον Χριστό. Οι δήμιοι τότε ρίχθηκαν πάνω της και το αίμα της έσμιξε με εκείνο του αγίου Ελευθερίου.

Σύμφωνα με την λαϊκή παράδοση, τον άγιο Ελευθέριο επικαλούνται οι κυοφορούσες γυναίκες για να έχουν εύκολο τοκετό.

(Νέος Συναξαριστής της Ορθοδόξου Εκκλησίας, Δεκέμβριος, εκδ. Ίνδικτος, σ. 157-160)

<http://bit.ly/2GfyfSn>